

Patriotul

ORGAN DE LUPĂ PATRIOTICĂ ANTI-FASCISTĂ

Redacția și administrația
Arad, Bul. Regina Maria 24
Telefon: Redacția și admin. 16-80.
Tipografia 20-77.

Apare sub conducerea unui comitet

Abonamentul: Lunar L e l 1000+100
Pentru membrii Sindicatelor 900+100
Autorizată, Institutul 30.000 Lei pe an

Infrângerea reacțiunii din Jugoslavia

de ST. I. SIMON

După ce glăsurul unurilor a amuțit și pacea s'a întins din nou binefăcătoare peste continentul nostru, rând pe rând popoarele fiecei țări au fost chemate să prin alegeri libere să decidă singure soarta lor, să-și făurească cu mâini proprii desăvârșit și tot singure să-și aleasă forma de guvernământ. După Anglia, Franța, Norvegia, Cehoslovacia, etc., poporul iugoslav a fost chemat să-și afirme voința.

Alegerile au avut loc acum câteva zile. După cum era și de așteptat, au câștigat organizațiile marelui Tito, a căreia frunză populară. Victoria a revenit acelor, care cu marele Tito în frunte, nu au desarmat nici o clipă în fața dușmanului, ci în tot timpul războiului, în tot timpul corupției naziste, au rezistat eroic, au luptat din răsuferință, suferind din greu împotriva năvălitorilor nemici.

Într-adevăr, dărzenia și abnegația pe care o seamă de patrioți iugoslavi au arădat în luptele purtate în lăunțurile de joacă a patriei lor, grădite în jurul bravului lor conducător și care nu s'au intimidat și nici nu s'au sperdat în fața precătoarelor victorii nemice, în fața ușoarelor succese repurtate, pot servi drept pildă de patriotism. Deel poporul iugoslav când a început conducerea destinului țării marelui Tito, și-a afirmat răspicat voința și nu a făcut altceva decât să o îndrepteze aceluia care a luptat din greu pentru independența și libertatea Jugoslaviei.

Alegerile libere din această țară au scos la cârmă țării un regim democratic, singurul în măsură să ridice țara din greul impas în care a fost ațintită, ca de altfel toate țările prin care nefasta cismă a năvălitorilor prusași și-a înfipt călcăitul. Jugoslavia va avea deci o Adunare constituțională democratică în care vor fi reprezentate toate naționalitățile conlocuitorilor și toate păturile sociale.

Alegerile au decurs în cea mai perfectă ordine. Ceățenii iugoslavi au votat direct și secret.

Correspondenții de presă străini s'au convins de libertatea și de legalitatea alegerilor din Jugoslavia, ceea ce a determinat pe un ziarist englez, corespondentul ziarului Daily Telegraph să scrie următoarele: „Este în afară de orice îndoielă că sistemul electoral adoptat în Jugoslavia este cel mai drept posibil. Reacțiunea însă compusă din foști colaboratori și mosieri, și aici ca și altă parte, a căutat pe toate căile să opună venirii la putere a marelui Tito, a căutat, să se opună demoralizării țării. Neîntind însă destul de puternică și nebucurându-se de asențurarea masselor populare, nu a îndrăznit să infrunte verdictul electoral, nu a îndrăznit să infrunze voința poporului iugoslav și deci nu a candidat la alegeri. Era și de prisos, pentru că Frontul Popular al marelui Tito a intrat în posesie 80 la sută din totalul voturilor.

După cum în timpul războiului sârbilor, slovenilor și macedonenilor au stat în jurul marelui Tito în batalioane partizani, tot așa vor sta și în timp de pace pentru reconstrucția țării.

După cum poporul iugoslav a știut să se opună pentru prima dată democrației, tot așa va ști să lupte și pe mai departe împotriva reacțiunii pentru binele și libertatea țării.

Preoțimea ortodoxă și scriitorii români înfierăză acțiunile huliganilor

— Rănitii evenimentelor din 8 Noembrie audiați de magistrații militari —

BUCHURESTII. — Muncitorul Constantin Gheată care a fost rănit cu ocazia manifestărilor huliganice din 8 Noembrie, apărând sediul Confederației Generale a Muncii, a încetat din viață.

Presă bucureșteană continuă să comenteze situația politică după evenimentele din 8 Noembrie. Opinia publică română urmărește cu viu interes rezultatele anchetelor întreprinse de organele polițienești și judecătorești. Declarațiile făcute de dl. Teohari Georgescu, ministru de interne au arătat responsabilitatea politică a acelor care au organizat aceste manifestațiuni. Marea mulțime și-a manifestat opinia participând într'un număr de 750.000 la înmormântarea victimelor. O altă dovadă o constituie faptul că în orașele mari

se cere dizolvarea partidelor de conducere a lui Maniu și Brătianu.

La Brașov, la Cluj, la Iași, la Timi-

șoara, la Constanța, sute de mii de cetățeni au cerut acest lucru.

Uniunea Preoților Democrați se asociază la opinia publică. Presă bucureșteană subliniază declarația preoților ortodocși încadrați în Uniunea Preoților Democrați. Cu profundă indignare vestează manifestațiile fasciste și huliganice organizate de grupările politice de sub conducerea lui Maniu și Brătianu, cari sub munca unui pretins patriotism, cu prilejul onomastice Majestății Sale, s'au dat la aole huliganice, tocmai când țara avea nevoie de liniște.

Protestul Societății Scriitorilor Români

„Comitetul de conducere al „Societății Scriitorilor Români” ia parte la durerea pe care au resimțit-o familiile victimelor dela 8 Noembrie, căzute în serviciul democrației, și condamnă alături de întreaga suflare românească sistemele huliganice, pe care le socoteau în

Preoțimea adevărat democratică, face zid în jurul guvernului dr. Groza, pentru refacerea țării și la parte în mod sincer a doiiul muncitorii.

Preoțimea ortodoxă conștientă este alături de muncitori.

La Curtea Marțială continuă ancheta persoanelor, care au luat parte la agresiunea din 8 Noembrie. Astfel o delegație de magistrați militari însoțită de organele polițienești, au audiat rănii, victimele agresiunilor din 8 Noembrie.

cetate pentru totdeauna.

Scriitorii români înțeleg să opună protestul și lupta lor, tuturor piedicilor care se mai ivesc în calea progresului acestei țări, piedici și metode a căror tragică ilustrare s'a făcut la 8 Noembrie”.

Uniunea Sovietică, Franța și China invitate în comisia energiei atomice

WASHINGTON. Precum am anunțat, la Washington s'a dat publicității comunicatul despre tratativele duse între dl. Truman, Ațlee și Mackenzie King.

Textul acestui comunicat a fost imediat retransmis prin ambasadorul englez dela Moscova guvernului sovietic.

solicțând totodată ca guvernul Uniunii Sovietice să-și desvolte punctul de vedere cu privire la bomba atomică.

Tot din Washington se anunță că reprezentanții celor cinci mari puteri: Uniunea Sovietică, Statele Unite, Marea Britanie, Franța și

China vor fi invitate în comisia energiei atomice.

Conform comunicatului susamintit, Statele Unite, Anglia și Canada nu vor divulga secretul bombei atomice până ce pe baza unei înțelegeri internaționale nu vor fi găsite modalitățile de apărare contra bombei atomice, respective până ce nu se va da lumii siguranța că energia atomică nu va fi folosită pentru scopuri de războiu.

Cele trei state susamintite sunt dispuse a schimba rezultatele cercetărilor, precum și a informațiilor cu privire la folosirea pașnică a energiei atomice.

Ele propun înființarea unei comisii pentru acest scop în cadrul Organizației Națiunilor Unite.

Deasemenea ele propun înființarea unui control în cadrul acestei Organizații pentru ca energia atomică să fie folosită numai pentru scopuri pașnice.

Precedințele Truman, după terminarea convorbirilor, a făcut declarații presed, arătând că securitatea lumii se va putea apăra numai dacă Organizația Națiunilor Unite va colabora în modul cel mai strâns și unit pentru menținerea păcii.

D. Lasky a cerut retragerea trupelor engleze din Java

LONDRA. — În cursul unei reuniuni organizată aci de Liga Indiană și la care au luat parte un mare număr de indieni, chinezi, birmani, indochinezi, indonezi și englezi, s'a cerut recunoașterea independenței Indoneziei și Indochinei.

Președintele Adunării, dl. Reginald Soisson, deputat laburist, a declarat că

este o rușine ca guvernul britanic să suprimă lupta națională a indonezienilor și că această politică trebuie să fie schimbată deoarece Olanda face parte din sânul Națiunilor Unite democratice.

Dl. Callaghan, deasemenea deputat laburist, a afirmat că „se află în joc prestigiul guvernului laburist”.

Dl. Lasky președintele partidului laburist a criticat viu într-o declarație,

politica guvernului britanic față de mișcarea de independență națională din Java și Indochina, cerând retragerea trupelor engleze.

Comitetul Regional al Partidului Comunist din Londra, convoacă membrii săi în fața Camerei Comunelor ca să manifesteze ca trupele engleze să fie retrase din Indochina și Java.

Colaborarea strânsă americano-sovietică elogiată la o mare adunare din New-York

WASHINGTON. — Pentru cimentarea și strângerea relațiilor de prietenie dintre Statele Unite și Uniunea Sovietică, la New-York în Madison Square a avut loc o mare adunare, la care au luat parte și dl. Davies, fostul ambasador al

Statelor Unite la Moscova, precum și arhiepiscopul de Canterbury.

Dl. Davies a rostit un discurs, arătând că nu există un loc pe glob, unde interesele Statelor Unite s'ar putea ciocni cu cele ale Uniunii Sovietice

— Trebuie să colaborăm în mod cel mai strâns cu Uniunea Sovietică și a declarat dl. Davies — deoarece această țară este un aderent înfocat al Organizației Națiunilor Unite, singura cheie durabilă a păcii.

STIRI ȘCOLARE

CURSUL PROFESIONAL PT. UCE NIȘI IND. COMERCIALI DIN ARAD în conformitate cu ord. Min. Muncii, Serv. Învățământului Muncitoresc aduce la cunoștința celor pătroni și ucenici, că la ziua de 19 Noiembrie 1945, orele 8 a. m. va avea loc deschiderea anului școlar, la care sunt invitați toți d-nii pătroni, precum și onorabil public, care se interesează de educația tinerețului în învățământul Muncitoresc. Prezența ucenicilor e obligatorie. Direcțiunea.

SE ADUCE LA CUNOSTINTA PĂRINTILOR ELEVILOR CLASEI A II-A B), DELA LICEUL „MOISE NICOLAIA”, că sunt rugați a lua parte la conștientizarea ce se va ține Duminică, 18 Noiembrie, la orele 11 dimineața în sala clasei respective dela liceu. Dat fiind importanța chestiunilor ce se vor discuta, este interesul părinților să nu lipsească. În cazul când părinții lipsesc din localitate, sunt obligați să vină la conștientirea gazdele, corespondenții elevilor sau directorii internatelor unde stau copiii.

Bijuterii, cumpăr., transform și schimb
Bercovits Francisc
aurar și bijutier — Arad, str. Brătianu 992
24. — Telefon 20-75.

Cinema

Hollywood Hotel

(CINEMA SAVOY)

Să devii actor de cinema... Iată viața multor tineri din întreaga lume. Mănaș de dorința de a realiza acest vis tireresc, un tânăr saxofonist american — al cărui rol îl deține Dick Powell — pornește spre Hollywood, cetatea minunilor, înerezător în talențului său.

Mare este desamăgirea tângurului muzicant și cântăreț vocal în același timp, când vede realitatea care este la Hollywood. Toată lumea nu se descurajează. Chiar dacă a trecut să-l vândă saxofonul pentru zece dolari din care să mai poată trăi câteva zile, el conștient să rămână optimist. Și într-o zi talențului și este descoperit. Dacă ieri n'a fost angajat pentru 100 dolari, astăzi l-se oferă 1000, dar el se gândește dacă nu e prea puțin...

Filmul are minunate scene comice, pline de umor, stil american, având un conținut suta la sută muzical, în care se dau întâmplări căpetnia din cele mai bune orchestre ale cetății filmului. **Cinia bună.**

A. R. L. U. S.

Sâmbătă, 17 Noiembrie 1945, orele 16.30, d-ra prof. ELENA CHICU, dela Liceul Comercial de Fete, va ține o conferință documentată despre:

„COPILUL IN U. R. S. S.”

Rugăm membrii, cât și pe toți acei pe care îi interesează, a lua parte în număr cât mai mare la această conferință edificatoare.
Intrarea liberă.

FARMACIILE DE SERVICIU

Rădies, Str. Eminescu și Nistor, Bul. Regele Ferdinand.

Noul orar al farmaciilor: farmaciile sunt deschise între orele 8—13, 15—17.

NU UITATI!

Că în fiecare Duminică d. m. 3436 dela orele 3-7 este Dans la Sind. Muncitorilor Croitori, cântă renumita orchestră de Jazz Csoka Joska. — Piața A. Iancu 10

Urania

Azi Metro-Goldwyn-Mayer film prezintă lovitura sezonului

Pumnul de fier

William Henry, Robert Taylor

Fapte și cifre

Desolidarizarea d-lui dr. Lupu

„Jurnalul de dimineață” publică un interview cu dl. dr. Nicolae Lupu, fruntaș al partidului național-țărănesc de sub conducerea d-lui Iuliu Maniu, despre evenimentele sângeroase din 8 Noiembrie. D. dr. Lupu a declarat printre altele următoarele:

— Deplâng împreună cu toți Românii incidentele de Joi trecut și al căror rezultat a fost pierderea atâtor vieți și o gravă perturbare în opinia publică.

— Din principiu, deoarece eu socot epoca prin care trecem ca foarte delicată și plină de pericole, nu sunt pentru manifestațiile de stradă pentru că, în asemenea momente, oricând se pot găsi indivizi fără răspundere sau elemente dubioase sau agenți provocatori, cari să turbure sau să devieze o manifestație, dela linia hotărâtă.

— În ce mă privește pe mine, toată viața mea am spus, iar azi o repet mai tare ca oricând, că siguranța așezării noastre aici depinde de raporturile de reală prietenie cu Rusia Sovietică. Prietenie nu numai pe buze, ci implântată adânc în inimă, isvorită din convingere și bazată pe interesele reale ale Statului român.

— Un alt caracter destul de grav și profund regretabil al incidentelor de Joi, a fost dat de unele manifestații de antisemitism.

— Nu trebuie să uităm că ura de rasă a fost începutul valului de intinerie și de nenorociri, care s'a abătut asupra noastră în ultimul timp.

— Nici un om cu răspundere, nici un

partid politic care merită acest nume, nu trebuie să ezite a înfiera cu toată tăria aceste atitudini, care trebuie să dispară din țara noastră ca niște orbite vestigii ale trecutului.

Cu privire la această declarație, ziarul „Scântea” constată că este în întregul conținut al ei o desavuare a fascismului, antisemitismului și o manifestație pentru o politică de prietenie cu U. R. S. S., deci ea trebuie considerată ca o desolidarizare de actele criminale săvârșite de bandele comuniste de Maniu și Brătianu. Iar ziarul continuă:

— Elementele dubioase sau agenții provocatori, dl. dr. Lupu nu trebuie să le caute prea departe. Ele sunt în casa partidului național-țărănesc, al cărui fruntaș continuă a fi, grupate în jurul lui Iuliu Maniu, precum și în casa celui alt partid „istoric”, în jurul lui Brătianu, cu care partidul din care face parte dl. dr. Lupu, este în strânsă colaborare asasină.

— Dl. dr. Lupu afirmă — continuă „Scântea” — că „este adânc convins de necesitatea celei mai strânse amiciții între URSS. și România”, și că aceasta trebuie să fie prietenie nu numai pe buze, ci implântată adânc în inimă.”

— Dar oamenii partidului d-sale au rupt afișele ARLUS-ului, adică al Asociației pentru strângerea legăturilor de prietenie cu Uniunea Sovietică, au incendiat „Grădina Nouă”, ziarul Armatei Roșii, au strigat lozinci anti-sovietice. Dacă d-sa tolerează, admite, nu în poziție activă față de manifestațiile anti-sovietice ale reacționarilor din partidul național-țărănesc manist, dacă stă alături de ei, crede că poate convinge pe cineva că această prietenie „numai pe buze” este „implântată adânc în inimă”?

— Dl. dr. Lupu a făcut o declarație de desolidarizare. E o desolidarizare în mișcă. Și este o demonstrație eloventă a ineficienței atitudinilor formale, atunci când ele nu sunt urmate de fapte.

Mare desfacere de IMPERMEABILE

Balonseide și cauciucate pt. dame, domni și copii la firma **ELEGANT** Arad, strada Goldiș Nr. 1 Angh Banca Românească. 3432

Inaugurarea cursurilor de cadre sindicale a funcționarilor publici

Eri a avut loc într'un cadru solemn deschiderea cursurilor de cadre sindicale a Sindicatului Salariaților Publici în sala festivă a Tribunalului Arad.

La această inaugurare au luat parte comitetul Sindicatului Salariaților Publici în frunte cu președintele Sindicatului, I. Diaconescu și secretarul general Mihai Vostinar precum și delegații

Cinema ARO Telef. 24-45. — Repr. zilnic la 3, 5, 7 și 9 Duminică la orele 11 matineu.

Azi în stăruie ne putem cunoaște cu stelele noi din ecranele americane Jose Kington, Tereza Wright în **Bănușia** Filmul aventurilor, seria Warwer Bro's adus după războiu.

CORSO Telefon 23-64. Repr. 3, 5 și 7 fix

Harry Baur, Annabella, Pierre Richard Wilm 1008
NOPTI MOSCOVITE Jurnal

Forum Telef. 20-10. Repr. la 3, 5, 7 și 9 — Duni. și sărbători la orele 11.30 fix, matineu

Azi, O realizare extraordinară **Adevărata Glorie** cu Gary Cooper, A. Leeds, D. Niven

celor două secții sindicale.

Cuvântul de deschidere a fost rostit de dl. N. Scriban, vicepreședintele Sindicatului.

Primul curs a fost ținut de dl. dr. Pompiliu Patici responsabil cultural al Sindicatului, având ca obiect „Istoricul mișcării sindicale”, curs rostit de dl. prefect Gh. Vostinar în Școala de Cadre a Comisiei Locale.

Aceste cursuri vor continua în fiecare Marți și Vineri la care sunt invitați a lua parte în afară de delegați, un număr cât mai mare de funcționari publici.

STRIDEA economică

ECONOMATUL SALARIAȚILOR COMUNALI face cunoscut, că în tabelele de evidență a pensionarilor, trebuie să figureze și numele membrilor de familie. Astfel, sunt invitați ca în zilele de Marți și Vineri să se prezinte din nou în biroul Sindicatului, pentru completare.

Royal Telef. 19-33. Repr. la 11.30, 2.30, 4, 5.30 și 7 fix.

Azi, un film excepțional 1010
Mănăstirea tăcerii cu Clara Tolmay — Poul Jensen și Margareta Sakom.

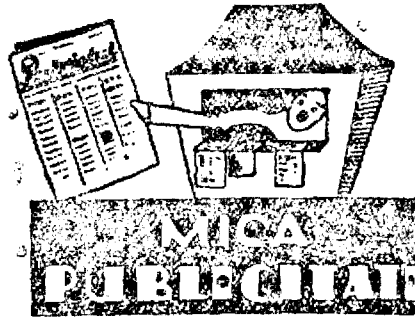
În atenția firmelor sociale

Administrația Financiară din Arad aduce la cunoștința firmelor comerciale și industriale din Arad care plătesc contribuții de administrație și cenzori remunerații fixe lunare și care nu prestează efectiv și permanent o funcțiune salariată, că aceștia sunt supuși impozitului pe salarii cu coșta tantiemelor de 33 la sută.

Prin ordinul Ministerului de Finanțe Nr. 261003 s'a dispus verificarea firmelor și acolo unde se va constata că drepturile Statului au fost eludate, vor dresa acte de contravenție.

Piața impozitului pe salarii

Administrația Financiară aduce la cunoștința firmelor comerciale și industriale din Arad că întrucât sunt multe întreprinderi care nu varsă impozitul pe salarii în conformitate cu art. 47 a legii, adică cel mai târziu în cursul lunii următoare aceleia care se cuvine, Ministerul de Finanțe cu ordinul Nr. 261.003 a dispus să nu se mai acorde nici o reducere de majorare, deci să se aplice sancțiunile legale.

TRADUCEM din oricare limba în orice limba, corespondență, copiere cu taxă redusă primesc. „Pallas”, Str. Coșbuc 1.

TABLEURI covoare, cărți și cadouri cumpărați la Comisionul „Bella” Palatul Ortutay.

CURS DE DACTILOGRAFIE cu zece degete, sistem american, rezultat garantat în timp scurt, cu taxă redusă „Pallas”, Str. Coșbuc 1.

DE VANZARE 2 bidoane pentru unora. Murășel, Diaconul Coreși 18.

SERVITORE priceput în toate cauzi dr. Aricescu, Str. Cloșca 9.

FRANȚEZI CALIFICATI angajați imediat. Adresa: Telefon 1392.

AGENTIA HATSCHKE, Arad, bul. Carol 17, tel. 1695. (Sumele în milioane de lei). 55: centru, colț, prăvălie, apartamente, despărțibil, 16: spațiu, vilă particulară, grădina, 8: să bombardată, etaj.

DE VANZARE un palton de damă, năș hibrid. Adresa la ziar.

VAND lăcă țearsă, merinos, țigac, palton de damă, scurtă bărbătească, piel astrahan gris, panofii proteze ușe alb dublă. Biv. Elisabeta.

DE VANZARE pian nou vienez covor veritabil persian mare. Comisionul „Bella”, Palatul Ortutay.

AM DOUA VAGOANE VIN și bere de producător. Cauți asociat cu capital și local. Telefon 1691.

CUMPARAM motor Diesel 10—20 pentru mănarea uzinei. Adresa la dactie.

3 FORCI GRASI de vânzare. Se pot avea oricând. Str. Căpitan Ignat 33.

FALTON pt. dame, aproape nou, dam, de vânzare. Moise Nicoară. La portar.

PIERDUT portofel cu carnet com. CFR 8259, carnet sindic. pe nume Nedă Ioan. Declar nul.

Cinema Savoy Telef. 23-22. Repr. la 3, 5 și 7. Duminică la orele 11.30 matineu
Revista muzicală sută la sută
Hollywood Hotel dans, fast, umor cu Dick Powell, unora

„Reciproci”

Duminecă, 18 Noembrie, orele 13 d. m. Teatrul Comunal din localitate prezintă: „Reciproci”, comedie în trei acte de: Aurel Marinescu. Acțiunea e viu colorată și plină de așteptări. Două familii, în care soții și soțiile se înalță reciproc. Subiectul e plin de interes. Noile de umor prezintă plesa ca acțiune plină de succes. În rolurile principale: Aurel Marinescu, E. Timoțel, Dobrescu, Porsșita, Costache Obadă, Fazecas, E. Stephan și Lili Popovici. Direcția de scenă: Aurel Marinescu. Regia: Victoria Tomescu.

De Luni, 19 Noembrie programul spectacolelor teatrale se va desfășura astfel: zilnic va fi spectacol între orele 5-7.30 după amiază. O zi va juca echipa română, o zi echipa maghiară. Se vor prezenta o serie de comedii noi de mare efect și cele ce au avut succes în trecut. Rugăm publicul să urmeze ziarele și afișele.

Știri sindicale

SINDICATUL SANITAR aduce la cunoștința medicilor care doresc de a cumpăra spiri, să se prezinte cu două sticle albe, la băcănia Ghidali din Fabrica Chesturei.

SINDICATUL MUNCITORILOR PIELARI ține ședința lunară a membrilor Duminecă, 18 Noembrie, ora 10 a. m. Rugăm pe toți membrii a se prezenta.

SINDICATUL FUNCTIONARILOR PARTICULARI SUBSECȚIA PENSIONARILOR PARTICULARI convoacă prin prezenta ședința Comitetului pe ziua de 17 Noembrie 1945, Sâmbătă, orele 16 precis în localul Sindicatului din Str. Horia Nr. 2, et. II. la care sunt invitați a se prezenta fără nici un alt aviz următorii membri: Iosif Albon, Marzy Adalbert, Gui Teodor, Avram Vasile, Ferdinand Gheorghe, Földes Soňa și Halmaj Ludovic.

Apărarea Patriotică aduce la cunoștința văduvelor de război cu copii, orfecum și familiilor care au luat copii orfani sub îngrijirea lor, să se prezinte la sediul Apărării Patriotice din B. div. Regina Maria Nr. 8, etaj I, la orice oră din zi, pentru a discuta posibilitățile de îmbrăcăminte a copiilor lor

SINDICATUL MESERIASILOR PATRONI DIN IMBRACAMINTE are o ședință foarte importantă Duminecă, 18 Noembrie, orele 9 a. m. în localul Sindicatului. Prezența membrilor este obligatorie.

SINDICATUL MESERIASILOR PATRONI PIELARI ține o ședință foarte importantă, referitor la înființarea Cooperativel, Duminecă, 18 Noembrie, orele 10 a. m. în localul Sindicatului. Prezența membrilor este obligatorie.

Inainte de diktatul dela Viena

HITLER a propus la 15 Aprilie 1940 Ungariei horthyste să atace imediat România

Un document inedit prezentat de procuror la procesul IMREDY

Raportul șefului de stat maior maghiar, generalu. Werth Henric către Horthy

Raport de Theo Tănase

Imi amintesc de o scenă trăită acum câțiva ani. Era o zi mohorâtă de sfârșit de vară. Toamna se apropia cu pași înceți, dar siguri. În parcul Eminescu erau adunate — ca de obicei — grupuri de elevi. Era doar în August și vacanța le permitea ocaziile plăcere tradițională. Spre unul dintre aceste grupuri se îndreaptă la un moment doi tineri, subțiri, cu ochii umflați parcă de nesoma. La apropierea lor și-au putut da seama că poate nici n-au mâncat de câteva zile. — De unde veniți, fraților? — se grăbește să le pună întrebarea unul dintre elevii din grup. — De la Cluj, — au răspuns amândoi într-un glas. — Suntem și noi elevi și vă aducem o vesie rea. Ardealul a fost cedat. Nimeni n'a fost surprins. De o zi se vorbea mult de acest lucru. În cursul aceluiași zile posturile de radio au vestit lumii întregi nedreptatea care ni s'a făcut de fasciști. Zilele care au urmat mi s'au refugiat și au intrat în orașul nostru...

„JOS AXA!”

Poporul român a avut din nou de suferit din partea nemților cea mai mare nedreptate. Ardealul scump, Ardealul românesc, a fost rupt dela sânul Patriei Mame și făcut cadou regimului horthyst — printr'o inscenare a diktatului dela Viena. Zadarnic poporul român a început să manifeste împotriva lui Hitler, zadarnic poporul începuse să strige — în unele orașe ale țării: — „Jos Axa!” Conducătorii legionari — plătiți fiind de Hitler — au avut de grijă să mintă poporul că numai alături de Germania nazistă ne vom recăștiga Ardealul. Chiar și unii dintre așa zișii de-

democrați din țara noastră au fost convinși de acest lucru, printre care și Măniu, care a sprijinit campania dusă de Antonescu împotriva Uniunii Sovietice. Si în timp ce Hitler continua să promită lui Horthy și Ardealul de Sud, fasciștii români — acum ai lui Antonescu — continuau să mintă poporul român că va recăștiga Ardealul luptând la Nistru, Nipru, Bug, Don, Volga. Cât de departe era acest lucru de adevăr și cum a fost înșelat poporul român de slujile lui Antonescu, vom vedea din rândurile de mai jos.

Dar o cauză dreaptă trebuia să învingă. Ofensiva glorioaselor armate sovietice a zdrobit rezistența lacomilor curceritori. Hitler, a cărui politică s'a bazat pe învrăjbierea popoarelor, armata lui a fost învinsă de o armată care se baza tocmai pe buna înțelegere între popoare. Rușii, ucrainenii, kirghizii, sibirienii, armenii, caucazienii și altele peste o sută de popoare, s'au unit strâns pentru a zdrobi pe acel care vroia o „ordine nouă” în Europa, în care ordine toate popoarele să fie subjugate, iar „rasa superioară germană” să domine.

„Vă propun să atacați imediat România”

Să revenim iar a zilele noastre. 15 Noembrie 1945. La Budapesta în fața Tribunalului Poporului se debate procesul criminalului de război Imređy Béla, fostul prim ministru al guvernului fascist maghiar. La acest proces procurorul a prezentat eri un document inedit. Astfel s'a dat cetire unui raport făcut de șeful Statului Major maghiar, generalul Werth Henric, adresat lui Horthy, la 15 Aprilie 1940.

Șii — au atacat cu armele Jugoslavia, cu care numai puțin timp înainte semnaseră un tratat de amicitie veșnică. ARDEALUL RAPIT DE CATRE FASCISTI — RECASTIGAT DE REGIMUL DEMOCRATIC Anii au trecut. Intre timp floarea tineretului român a fost trimisă de către legionarii și antonești — cu aprobarea partidelor „istorice” — să lupte pentru interesele aceleia, care a lovit fără de milă în poporul român. Rând pe rând, dela Nistru până la Volga, cămpie Rusiei au fost stropite cu sânge românesc și presărate cu cruci care străjuiau la tinerii români sacrificați pentru interesele lui Hitler.

La zdrobirea definitivă a hitlerismului a contribuit — după 23 August 1944 — alături de eroica Armată Roșie și a marilor aliați și viteaza Armată Română, care a plătit cu vârf și îndesat acestui dușman de moarte al poporului român și al întregii omeniri civilizate. Dacă regimul fascist ne-a răpit Ardealul, regimul democrat — consolidat la 6 Martie, după venirea la cărua țării a guvernului dr. Petru Groza — ni l-a readus. Astăzi când pământul ardelenesc este din nou al nostru, trebuie să veghem la buna conviețuire a tuturor popoarelor de pe acest pământ, căci prin această bună conviețuire întărim și consolidăm țara noastră democratică spre fericirea și progresul întregului popor român.

In acest raport generalul ananță că el a primit o ofertă din partea lui Hitler prin care acesta propune ca Ungaria să atace imediat România, promițând totodată ungușilor întreg Ardealul, precum și o colaborare la acest atac. Generalul Werth a propus la rândul său lui Horthy să primească acest plan.

Acestui atac i s'a opus contele Teleki Pal, pe atunci prim ministru al Ungariei. La proces s'a citit și o scrisoare a lui Teleki către Horthy, în care primul ministru arată că Germania poate pierde războiul și în acest caz nu s'ar ivi o situație prea favorabilă pentru Ungaria, dacă ar trebui să răspundă pentru acest atac armat.

CUM AU DISPUS NEMȚII DE SOARTA ARDEALULUI

Chestiunea Ardealului a fost pusă momentan de o parte. S'a renunțat la atacul împotriva României, dar regimul hrăpăreț al lui Horthy, oclite de fasciști aservite lui Hitler vroiau pământuri străine. Astfel, în loc de atacul armat au încercat o farsă diplomatică, solicitând cu câteva luni mai târziu „arbitrajul” lui Hitler și Mussolini. Soarta Ardealului a fost deci hotărâtă dela 15 Aprilie — data când Hitler a propus atacul împotriva României — și până la 30 August — când s'a făcut inscenarea „arbitrajului” dela Viena — inscenare a cărei rezultat se știa dimaite și care pentru ei era un joc, iar pentru poporul român o tragedie.

In felul acesta se dovedește odată mai mult din actele secrete ale Marelui Stat Major Maghiar, ce fel de prieten ne-a fost Hitler, căruia legionarii și antoneștii au vândut țara noastră.

Horthiștii însă nu s'au mulțumit cu pământul Ardealului și cu un an mai târziu — în perfectă înțelegere cu nem-

Unul dintre bandiții care au terorizat Aradul arestat

In cursul nopții de ieri organele poliției au reușit să efectueze o senzațională arestare în persoana cunoscutului bandiți și spărgător Mândrânschi Nicolae zis Mândrescu. Iată cum a fost efectuată arestarea: In jurul orei 11 seara, un locuitor, care se ducea pe strada Mocioni, în fața sanatorului Posgay, a fost oprit de către un individ care l-a somat ca să se desbrace și să-i dea hainele și banii. Locuitorul în cauză, bănuind că prin apropiere sunt încă câțiva răufăcători ascunși, care urmau ca să-l atace, a început să fugă înspre Bul. Reg. Ferdinand, unde a găsit o patrulă militară, pe care a sesizat-o imediat de ceea ce întâmpla. La câteva minute după aceea patrula a sosit pe strada Mocioni, unde tocmai în clipa aceea au început să răsună în noapte strigăte disperate de ajutor dinspre Str. Corneliu Lencușia. În câteva minute după aceea întreaga

stradă a fost barată și fiecare casă cercetată cu amănuntul. Din partea poliției — care a fost anunțată telefonic — a sosit nu peste mult o patrulă polițienească întărită cu oameni dela Gărzile Cetățenești, sub comanda comisariului Răducanu, care la rândul său a început cercetările. După aproape o oră de cercetări minuțioase — în care timp majoritatea locuitorilor din Str. Mocioni s'au trezit din somn — pericolul bandiți Mândrânschi a putut fi arestat într'o grădina. Conduc la poliție. Mândrânschi a recunoscut că este originar din Craiova și de mult timp opera prin Arad în colaborare cu alți răufăcători. A recunoscut totodată că toate actele ce le avea asupra sa, sunt false. Totuși, nega că în încălzărire mai multe furturi care i-se pun în sarcină și care au fost dovedite că într'adevăr au fost comise de el. Cercetările continuă.

In fiecare Luni dimineață apare „PATRIOTUL SPORTIV” cu cele mai reușite rezultate sportive locale, din țară și străinătate!

Un important succes al Frontului Plugarilor

D. prim ministru a dispus ridicarea sigilelor dela presele țărănești

Se aduce la cunoștința tuturor plugarilor din județ, că în urma cererii înaintate guvernului prin Secretariatul Comitetului nostru Central, dl. prim-ministru dr. Petru Groza a dat ordin ca să fie ridicate sigilele de pe toate presele țărănești de ulei, și să se permită fabricarea uleiului de semințe în aceste prese.

In consecință organizațiile noastre sunt rugate să ia măsurile pentru înlăturarea imediată a sigilelor de pe toate presele țărănești de ulei de semințe.

FRONTUL PLUGARILOR, ORG. JUD. ARAD.

O scrisoare a Partidului Comunist Francez cu privire la repartizarea portofoliilor

PARIS. — Situația politică din Franța a devenit extrem de încordată în urma refuzului generalului de Gaulle de a preda Partidului Comunist una dintre cele trei principale portofolii ministeriale.

Partidul Comunist, fiind cel mai tare

partid din Franța, pretinde ca dintre portofoliile de interne, externe și războiu, unul să fie atribuit Partidului Comunist.

Generalul de Gaulle pretinde ca să-și rezerve dreptul de a împărți portofoliile ministeriale în fața formării guvernului.

Maurice Thorez, secretarul general al Partidului Comunist francez, a adresat o a doua scrisoare generalului de Gaulle exprimându-și părerea că dintre cele trei ministere principale unul va fi atribuit Partidului Comunist, iar restul portofoliilor se va împărți în mod just.

Premiul Nobel pentru pace acordat d-lui Cordell Hull

STOCKHOLM. — Au fost repartizate premiile Nobel pentru știință. Astfel pentru fizică premiul a fost acordat profesorului austriac Paul Wolfgang, care lucrează la un institut de știință din Statele Unite din 1940.

Premiul pentru bio-chimie a fost acordat profesorului finlandez Artur Wettanen pentru sistemele de îngrășămintă pe care le-a inventat.

Profesorul german, care actualmente lucrează în Statele Unite, Otto Hahn a

primit premiul Nobel pentru chimie.

Parlamentul norvegian a acordat premiul Nobel pentru pace pe anul 1945 d-lui Cordell Hull, fost ministru de Externe al Statelor Unite, iar premiul de pace pe anul 1944 Crucii Roșii Internaționale din Geneva, pentru truda depusă în acest an, pentru îmbunătățirea soartei prizonierilor de războiu, nefăcând nici o deosebire în această acțiune.

când nici o deosebire în această acțiune.

Dl. Cordell Hull a declarat la primirea distincției că, cu toate eforturile mari depuse în trecut pentru asigurarea păcii, aceste eforturi trebuie intensificate, pentru menținerea păcii, mai ales având în vedere pericolul cel înseamnă deosebită energie atomică.

Azi începe procesul călăului dela Maidanek

MOSCOVA. — Sentința în procesul dela Lüneburg este așteptată pentru ziua de mâine. Toate interogatoriile au fost terminate și procurorul general și-a rostit cuvântarea, apărătorii deasemenea au terminat pledoariile lor.

Procesul criminalului de războiu fascist SS, Paul Hoffmann care a fost comandantul lagărului de exterminare dela Maidanek, începe azi la Lublin. Acest monstru este acuzat de moartea a zeci de mii de persoane nevinovate care au fost arse în cuptoarele dela Maidanek.

BERLIN. — Azi începe procesul criminalilor dela lagărul de concentrare german din Dachau.

Numărul celor cari apar în fața tribunalului special este de 40. Unul din tre criminalii se găsește la Oslo, iar unul n'a putut fi încă prins.

Colțul U. P.

TOTI MEMBRII UNIUNII PATRIOTILOR sunt invitați în interes propriu să treacă pela sediu, în Piața Avram Iancu No. 21, în cel mai scurt timp posibil, Comitetul.

COMUNICAT

Organizația FRONTULUI PLUGARILOR din județul Arad, aduce la cunoștința organizațiilor de plășă și comune, precum și tuturor plugarilor din județ, că în urma cererii înaintate guvernului de către noi prin Comitetul Central al organizației noastre, dl. prim ministru dr. Petru Groza a dispus ca pe viitor vițele cornute necesare pentru îndeplinirea condițiilor Armistamentului să nu mai fie rechiziționate dela plugari, ci să fie cumpărate la preț de liberă învoială de pe piață.

Frontul Plugarilor, org. jud. Arad

Duminică vor avea loc alegerile din Bulgaria

SOFIA. — Duminică vor avea loc alegerile generale din Bulgaria. Consiliul de ministri și-a suspendat activitatea legislativă pe ziua de 13 Noembrie și împreună cu diferiți șefi ai partidelor, ministrii s'au deplasat în diferite districte pentru a prezădi alegerile. Prețutindeni populația bulgară manifestă

un interes excepțional pentru alegeri. Ministerul de Interne a dat ordin organelor în subordine să asigure populației participarea liberă la alegeri. În fiecare circumscripție se va forma o comisie mixtă compusă din membrii frontului popular, sindicatelor și membrii opoziției pentru a controla bunul mers al alegerilor.

Toate edificiile publice din Tel-Aviv ocupate de trupele britanice

IERUSALIM. — După incidentele din zilele trecute, ziua de ieri a fost relativ calmă la Tel Aviv. Trupele britanice încă acum câteva zile au ocupat toate clădirile publice și punctele principale ale orașului.

Comandantul trupelor britanice în baza unei dispoziții primite dela forurile superioare, a interzis purtarea de u-

niforme de orice fel și deasemenea autoritățile militare au primit încredințarea să aresteze toate persoanele suspecte fără nici o cercetare prealabilă.

Corespondenții de presă anunță că turburările au fost serioase în Tel-Aviv, unde au avut loc incendii vaste și unii multe persoane și-au pierdut viața.

Inspector silvic arestat pentru sabotarea aprovizionării cu lemne

CLUJ. — În urma denunțului înaintat din partea Comisiei Locale a Sindicatelor din Cluj, a fost arestat inspectorul silvic Pușcașiu Gheorghe pentru că a sabotat aprovizionarea cu lemne a

Municipiului. Cercetările sunt în curs. Având în vedere că și în alte părți ale țării aprovizionarea orașelor cu lemne întârzie, ar trebui întreprinse cercetări pentru stabilirea răspunderilor.

Primul transport al camioanelor sovietice a sosit la București

Miercuri după amiază au sosit în Capitală 59 autocamioane care fac parte din numărul de 2000, care urmează să fie livrate din URSS, în urma acordului economic. Caravana celor 59 autocamioane a fost împinată de dl. Gh.

Gheorghiu-Dej, ministrul Comunicațiilor, de muncitorii CFR, și delegații sovietici îndată ce vor fi sosit cele 2000 de autocamioane, vor fi repartizate pe întreaga țară.

INFORMATIUNI

— TOTI MEDICII CASEI ASIGURĂRIILOR SOCIALE și medicii fabricilor sunt rugați a se prezenta Duminică, 18 Noembrie 1945 la orele 10 a. m. la sediul Casei Asigurarilor Sociale. Prezența obligatorie.

— ASOCIATIA INVALIDILOR ȘI URMĂȘII EROILOR anuna că aduna-rea convocată pentru Duminică, 18 Noembrie nu va avea loc.

— CONVOCARE. În baza invitației Comitetului Democrat Evreesc Comunitatea Evreiască Ortodoxă înștiințează pe această cale enoriașii săi ca în ziua de Duminică, 18 Noembrie, orele 15, va avea loc în sala de gimnastică a Școlii Primare evreiești (Piața Luptei Nr. 2-4) o adunare. Rugăm pe membrii noștri să fie prezenți în număr cât mai mare, întrucât vor fi discutate probleme care îi interesează de aproape.

— SECȚIA CULTURALĂ A COMITETULUI DEMOCRATIC EVREESC, organizează o șezătoare literară închinată marelui umorist Sulem Alechem. Vor da concursul d-nii: rabin Coloman Löwenkopf, dr. H. Fogel, dr. Albert Goldzieher, șef rabin dr. Nicolae Schönfeld, Rudolf Felek. Șezătoarea va avea loc Duminică, 18 noiembrie, orele 17, în sala festivă a școlii primare evreiești, Piața Luptei 2-4.

— COMANDAMENTUL GARZILOR CETĂTENESTI aduce la cunoștința tuturor membrilor săi din toate circumscripțiile organelor că Duminică, 18 noiembrie, orele 10 a. m. va avea loc o adunare generală în sala festivă a Primăriei, la care sunt obligați a lua parte.

— HOT DE CAJ ARESTAT Organele poliției judiciare au arestat în cursul zilei de ieri pe individul Plicu Petru din comuna Izașoaia. Numele, fiind angajat ca servitor la Crucea Ibe din comuna Focșea, l-a furat acestuia 2 cai, o căruță și un plug, pe care apoi le-a vândut în Oradea locuitorului Isratu Dumitru cu suma de 350 mii lei. După terminarea cercetărilor Plicu Petru va fi înmănat Parchetului.

— TIGANCA CALDARARU LIUBA A FOST ÎNAINȚATA PARCHETULUI sub ștampă de arest. Numita țigancă cu câteva zile înainte a fost prinsă în flagrant delict de furt în locuința dlui locotenent Iacob Corneliu din strada Grigore Comșa No. 4.

SINDICATUL HIGIENA convoacă membrii săi tineri, coactori și oameni dela băi la adunarea generală ce va avea loc Duminică, 18 Noembrie a. c., orele 11 dim. la sediul Sindicatului, din Bdul Regale Ferdinand 6, la orănea de zi fiind chestiunea ajutorului de laudă a canalier și a economiștilor.

— PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ARAD, SERVICIUL FINANCIAR-ECONOMIC, Nr. 1400-1945, Publicațiune. Se aduce la cunoștința celor interesați, că la Primăria municipiului Arad — biroul licitațiilor — la 20 Decembrie 1945, ora 10 a. m. se vor arenda pe cale de licitație publică, pe timp de 15 ani, terenurile de 55.000, 8000, 600 și 3111 st. p. din str. Văcărești Nr. 1-3 și apropiere, designate sub lit. A), B), C) și D), în schimbul teren dela dosar, cu destinația de a servi pentru fabricarea de cărămidă în condițiile cauzului de sarcini. Conurenții vor depune înainte de începerea licitațiilor, în numerau sau hârtii de valoare, garanțate de stat, o garanție de 5 la sută după valoarea ofertului, care se va completa de adjudecatar la 10 la sută după ofertul său, în termen de 3 zile dela adjudecarea provizorie. Licitația se va ține în condițiile art. 85-119 al legii Contabilității Publice și normelor generale pentru ținerea licitațiilor publice. Condițiunile speciale și caetul de sarcini pot fi văzute până la data licitației în biroul licitațiilor sub duraja crelor oficiale Arad, la 12 Noembrie 1945. Primar, ss. C. Mladin, secretar general, ss. Lazăr Vasile. 1019

Secția Sindicală a Poliției vă invită la BALUL POLITIEI azi seara în sălile calonelei „Dacia“

Două orchestre Jazz Vasica și Mejar-Barkovics, Tomboiu, Contea și de muzică, Bar american, etc.